

Nagy kérés

Lekció: Jer 1, 1-10/Textus: 2Tim 4, 1-5

2014. augusztus 31.

Kedves Testvérek!

Kérni könnyű - kérni nehéz. Attól függ, ki kéri, kitől és mit. Kicsit kérni könnyű, nagyot kérni nehéz... Egy kérésnél nagyon fontos az időzítés-mikor kérek és mit. Ha rossz időben tálalom, zátonyra futhat a kérésem. Kérni nehéz, mert lelepleződik hiányunk, kiszolgáltatottságunk is akár. A költő így mondja Istennel kapcsolatban:
„Nekem a kérés nagy szégyen, adjon úgy is, ha nem kérem...!”

Amikor a lelkész prédikál, sokszor kér. Megszólít és kér dolgokat a gyülekezettől. Persze nem a lelkész szólít, és nem a lelkész kér, hanem Isten Igéjét hirdeti köztünk, de sokszor így élheti meg a gyülekezet: már megint kérnek valamit tőlünk. Már megint lehetetlent kérnek. Már megint mi nem jó, miben kell változni? Egyszer jönnék el a templomba úgy, hogy nem kérnek semmit, nem kell semmiben változnom...

Azt nem tudom megváltoztatni, ahogy érzek, de egy fontos dolgot emelek ki így az elején: nem én kérek tőled. Nem én kérlek a változásra, sőt még nem is egy több ezer éve élt apostol. Isten Igéje hív és szólít meg: a változásra, jó irányba mozdulásra...

A felolvasott Ige eredeti kontextusában az apostol kért valamit Timóteustól, tanítványától, lelki gyermekétől. Nem vagyunk gyülekezeti vezetők, sem apostol tanítványok, de keresztyén emberként az előttünk álló Szentírásból mégis érint minket és megszólít ez az Ige, a kérés, a hívás.

Ha pedig még nem vallod magadat Krisztus követőjének, akkor is megszólíthat mindez: mi az az út, az a követés, amire Isten hív, ami az életre vezet, ami élhetőbbé teszi az életet, ami az örök boldogságra vezet?

1. Hogyan kér? (az apostol, az Ige)

Megdöbbenő, hogy Pál, aki Timóteus lelki apja volt, egészen személyes kapcsolatban volt vele, így kér tőle, ahogy olvastuk. Kérleli, erőteljes formában. Ünnepelesen szólítja meg őt. Esküszzerűen kérleli (Isten színe előtt...). Nagyon fontos lehet ez a dolog, hiszen Isten színe előtt történik mindez- Ő látja, hallja, ő a hitelesítője a kérésnek és a válaszként létrejövő fogadalomnak, elköteleződésnek is. Ő a forrás is. Pál itt nem parancsol, utasít, hanem kérlel.

Pál nagyon nyomatékosan kér, és már a kérésben felfedi: ez nem a magánjellegű kérése. Más apostoli levelekben olvasunk arról, milyen,

amikor Pál „csak úgy” kér: egy helyen a köpenyét hagyta el és kéri az egyik testvért, hogy hozza utána. Ott nincs semmi ünnepélyesség vagy fennköltség. Ez nem az alap stílusa volt Pálnak: itt egész másról van szó! Az Isten színe előtt kér, azaz az Ő kérését adja át, tolmácsolja. Eszköz ő, ahogy most a Biblia eszköz a kezünkben: Isten szól, kér általa.

Isten, aki kér, a mindenható Isten. Egy hitvallás részletet találunk itt, ami a későbbi Apostoli Hitvallásba is bekerült: Isten Úr, szabadító, ítélni fog-igazságos- visszajön. Sok fontos információ. Ez a kérés alapja, ez az a realitás, az a helyzet, amiben élünk. Isten létezik, Isten ilyen (...) és Isten kér minket, hív minket. Tétje van az életünknek, nem mindegy, mit miért teszünk, hogyan élünk és mire használjuk a rendelkezésünkre álló kereteket!

2. Mit kér?

Mit is kérhetne mást egy apostol: hirdesd az Igét! Persze, jó kis kérés: ezt csinálja ő is- nem is tudott talán mást kérni... De hisz Timóteus is ezt csinálja, ekkor már évek óta (amikor a levelet megkapja)- miért kell ezt kérni tőle? Valószínűleg nem ugyanarról van szó, amit eddig csinált, hanem a folyamatosan változó helyzethez való alkalmazkodásról, esetleg a szolgálatában való megújulásról... Az Ige hirdetése, ami itt elhangzik, valaminek a nyilvános meghirdetését jelenti. Nyilvánosság előtt való vállalást, megvallást, képviselést jelent. Nem (csak) magánjellegű dolog, hanem bátor és nyílt. Bátor előállást, kiállást jelent, ami lelkesedésből néha könnyen mehet az embernek, de hosszú távon nem könnyű.

Kapunk további útmutatást az Ige, az evangélium hirdetésére vonatkozóan: mikor, milyen attitűddel és milyen tartalommal történjen ez a meghirdetés?

a. Mikor? Alkalmas/alkalmatlan időkben. Ez elég világos: ne latolgass! Így is fordíthatnánk: „Akár tetszik, akár nem!” Ne várd a pillanatot, ne halogass! Túl rövid az idő, túl nehéz a helyzet ahhoz, hogy várjunk, mérlegeljünk- ez áll az igében. Persze ez nem jelenti azt, hogy legyünk érzéketlenek vagy bántóak, sokkal inkább azt, hogy az emberi mérlegelés és értékítélet határain túl is érvényes az Isten Igéje- sőt ilyen szempontok ellenére is hathat. Gondoljunk csak bele, bennünket is megszólíthat az Ige ha olvassuk vagy hallgatjuk-olyankor is, amikor nincs „alkalmas” idő. Mert így működik- így kell teret is engednünk Isten munkájának ezen keresztül!

b. Attitűd. Türelem és tanítás! Nagyon fontos beszélnünk arról, ami ennek a hirdetésnek a helyes attitűdje az Igében: a türelem és tanítás. A türelem, hosszútűrés egy hosszú időn át kiformalódó tulajdonság, erény, ami a mai embernek az egyik legnehezebben elérhető dolog. Ilyen életsebességnél ez szinte kivitelezhetetlen, mégis, ebben van az igazi erő és hitelesség: türelemmel, kitartóan. Ennek segítségével lehet alkalmas és alkalmatlan időben is képviselni az evangéliumot.

Tanítással- olvastuk, ami ezt jelenti: jártassággal a tanításban, felkészültséggel. beszél nekünk ez mindarról, hogy ahogy a lelki növekedésünk, az érésünk, az Istenről való tanulásunk, tapasztalásunk egy hosszú folyamat, ugyanígy a róla való tanulás és a róla való bizonyoságtétel is az. Nem spórolhatjuk meg: tanulnunk kell türelmet, tanulnunk kell Istenről! És ez megóv minket attól, hogy arogánssá váljunk, vagy agresszíven térítgessünk. Csendesen kérdezem: nem lehet, hogy a környezetünk, aki nem hallgat ránk, nem fogadja be az evangéliumot, elutasító, részben ezért teszi ezt: nem türelemmel és tanítással tettük ezt? Nem türelmesen vagy nem igazán megérlelten, biblikusan beszéltünk Istenről...?

c. Tartalom. Nagyon fontos, hogy mit kér az apostol az Igében, hogy mire hív minket Isten? Három szó: feddés, intés, biztatás.

I. A feddés ezt jelenti: rendre utasít, napfényre hozás. Kemény dolog ez, de nagy szükség van erre: elmondani, mi a jó és a rossz; mi a sötétség és a világosság, hol vannak a határok. Türelemmel és alázattal, de világosan ezt kell képviselni a nagy elfogadás és szupertolerancia világában: van jó és rossz és van határ, amit Isten azért állított, hogy minket védjen.

II. Az intés ezt jelenti: dorgál, rászól, komolyan figyelmeztet valakit. Erre is szükség lehet. Szeretettel, aggódva. mert hány olyan helyzet lehet, mikor senki nem mondja meg a másoknak, hogy valami nem jó út. Nem a saját véleménye szerint, hanem az evangélium igazsága alapján. Micsoda felelősség, de lehetőség is ez: szólhatunk, figyelmeztethetünk. És ez nem beszólást, megnevelést jelent. Azzal az alázattal történik, hogy elfogadom mástól is ugyanezt, és lehet, hogy holnap nekem lesz szükségem erre...

III. A biztatás jelenléte nélkül pedig a fenti dolgok nagyon könnyen a száraz ítélezésbe fulladhatnak: biztatással kell szólnunk egymáshoz. A „parakaleó” szó azt jelenti: buzdít, biztat, vigasztal! A Szentlélek „szava” ez, ő a „paraklétosz”, a vigasztaló. A Lélek jelenlétében kell tehát mindennek történnie, elhangzania. Ő biztathat és lehet az erőforrása a változásnak bennünk és köztünk.

3. Miért kér?

Na jó, mondhatjuk, de miért van erre szükség? A mai világban főleg ki-ki él, ahogy tud, mindenkinek meg van a maga baja, a saját értékrendje, a belső világa, a saját istene, vallása. Miért van erre szükség? Egy posztkeresztyén kultúrában élünk, ami úgy tűnik, már túlhaladta a keresztyén értékeket. Már nem kell elmondani- elmondták már százszor, nem hiteles, nem működik, inkább túl kéne már lépni ezen- hallhatjuk, érezhetjük sokszor.

Pontosan ezért kell beszélni erről. Mert a világ iszonyatosan kifordult magából, értékválság van jelen a legtöbb társadalmi szinten, óriási

hiányokkal küzdünk- nem csak gazdasági téren. És milyen érdekes: ilyen ez a mai világ, de ilyen volt a megtört, bűntől terhelt és saját tettei és megoldhatatlan traumái alatt roskadó világ kétezer éve is. Az embereket rövidtávon felszabadító, de hosszútávon megbetegítő individualizmus veszélye úgy látszik, örök. Saját kívánságaik szerinti tanítókat kerestek Pál korában is az emberek- és így van ez ma is. Nem az a baj, hogy az egyén számít, hanem hogy abszolút lesz minden tekintetben.

„Saját vágyaik szerint/mentén halmoznak fel maguknak tanítókat...!” – és ezt megdöbbenve tapasztalhatjuk ma is. És ez igaz keresztyénekre és nem keresztyénekre egyaránt. Ami nekem tetszik, és a halmozás. Sok és több- a legújabb a legjobb. Halmozzuk a kedvenc igehirdetőt, a kedvenc módszert, a kedvenc lelki gyakorlatot, a kedvenc társtudományt, a kedvenc dicsőítő zenét, stb. És ebben nem az „új” vagy a „kedvenc” a rossz, hanem a kizárólagosság, ami sokszor tudattalanul jelenik meg. A „kedvenc” ugyanis egyoldalú- nem objektív, hosszú távon kiszolgál és nem ad igazi tükröt.

Az apostol leír egy megdöbbentő folyamatot: az emberek az igazságtól a mondákhoz (költött történet, mese) fordulnak. Akár még nem keresztyénként, akár már keresztyénként. Hogyan lehetséges ez? Úgy, hogy lehet, hogy az igazság fájdalmas vagy unalmas, a monda érdekes. Az igazság sokszor egyszerű, a monda bonyolult, rejtélyes. Az igazság világos, átlátható, a monda rejtélyes, titokzatos. Az igazság leleplez, a monda talán megnyugtat. De ami a legnagyobb baj, hogy az igazság megszabadít, de a monda nem. Az igazság egyszerű és fájdalmas: az ember bűne miatt igazságtalanul kellett szenvednie valakinek, aki büntelen. A monda egy elmélet, filozófia, művészet, projekció – az igazság egy személy. Jézus Krisztus, aki önmagát odaadta értünk áldozatul, hogy ne kelljen elvesznünk.

Vigyázzunk, vigyázzatok! Az egészséges tanításra, Isten Igéjére van szükségünk- mindenkinek erre van szüksége. Aki hirdeti, és aki hallgatja is! Az egészséges tanítás pedig az Isten Igéje. És az e szerinti, egészséges élet jó gyümölcse az erkölcs, a keresztyén életvitel. Az igehirdetés nem csak szó, a meghirdetés olykor kizárólag tettekkel történik. Nem tökéletességgel, hanem az igazságos és kegyelmes Istent hirdető élettel. Mert Isten nem csak a külvilágban úr, hanem bennünk is, rajtunk is, köztünk is- minden bűnünk és alkalmatlanságunk ellenére.

4. Mi a titok?

Végül tegyük fel a kérdést, hogy mindezek fényében mi a titok? Hogyan működhet mindez? Hogyan lehetünk hűek és hitelesek keresztyénként? Azt gondolom, hogy a titok a józanságban rejlik. A józanság ereje hatalmas: ne légy szélsőséges! Így is mondhatnám: légy normális! Légy az, aki vagy: hús vér ember, aki magad is küzdesz, harcolsz. Éhes vagy és néha félsz. Bizonytalan vagy és néha vicces, esetleg szoktál bénázni is. Nem számít, csináld, ne szállj el magadtól vagy a lelkesedéstől.

Akkor is, ha nem vagy lelkes: Végezd a munkát, töltsd be a szolgálatot. Az evangéliumról beszélj, ne magadról, a tapasztalataidról csupán. Mert keresztyénnek lenni munka! Belső változások, önfegyelem és tudatos jelenlét a saját életünkben. Kell akár szenvedni is!- Vele jár, a bajokat szenvedd el! Mindezt józanságban, alázattal elhordozva lehet betölteni elhívásunkat.

Az igazság szabaddá tesz: ez iszonyú és félelmetes is egyben: innentől felelős vagyok magamért és másokért is! Erre hív minket Isten Igéje: szabadon, józanul, az igazságban járva élni, hirdetni Isten országát, az evangéliumot. Nagyot kér tőlünk az Ige? Igen. De nagy változást és nagy örömet hozhat nekünk és másoknak is. Ma, ha az Ő hangját halljuk, ne keményítsük meg a szívünket!

Ámen!

(Thoma László)